

วิเคราะห์สถานการณ์การจัดการมูลฝอยทั่วไป ในพื้นที่เขตบริการสุขภาพที่ ๙

๑. สถานการณ์การจัดการมูลฝอยทั่วไป

๑.๑ ปริมาณการเกิดมูลฝอยและมูลฝอยสะสม

สถานการณ์ภาพรวมมูลฝอยในเขตบริการสุขภาพที่ ๙ มีมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณ ๖,๓๐๗ ตัน/วัน หรือประมาณ ๒.๓๐ ล้านตัน /ปี โดยแบ่งเป็น เกิดจากจังหวัดนครราชสีมา มากที่สุด ประมาณ ๒,๖๙๒ ตัน/วัน หรือประมาณ ๙๘๒,๗๖๐ ตัน/ปี รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ ๑,๕๗๕ ตัน/วัน หรือ ๕๗๔,๙๐๗ ตัน/ปี จังหวัดสุรินทร์ ๑,๓๐๓ ตัน/วัน หรือ ๔๗๕,๒๙๐ ตัน/ปี (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๑ นครราชสีมา, ๒๕๕๗) และจังหวัดชัยภูมิมีปริมาณมูลฝอยน้อยที่สุด คือ ประมาณ ๗๓๗.๗๙ ตัน/วันหรือ ๒๖๙,๒๙๒ ตัน/ปี (สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ ขอนแก่น, ๒๕๕๗) มูลฝอยที่เกิดขึ้นเหล่านี้มีการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลเพียงประมาณ ๗๓๑ ตัน/วัน หรือประมาณร้อยละ ๑๑.๐๓ ส่วนที่เหลือไม่ได้กำจัด หรือกำจัดแบบไม่ถูกหลักสุขาภิบาล สะสมในธรรมชาติ ซึ่งมูลฝอยเหล่านี้ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น น้ำเสียที่เกิดจากน้ำชะมูลฝอยปนเปื้อนแหล่งน้ำธรรมชาติ มีกลิ่นเหม็น มูลฝอยปลิวเป็นแหล่งเกิดแมลงและสัตว์พาหะนำโรค เป็นต้น ซึ่งจากการจัดลำดับความสำคัญการแก้ไขปัญหาด้านมูลฝอย กรมควบคุมมลพิษได้จัดลำดับจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาการจัดการมูลฝอยและจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหามูลฝอยสะสมให้จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาการจัดการมูลฝอย อยู่ในลำดับที่ ๓๓ ของประเทศ และ เป็นจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหามูลฝอยสะสมมากที่สุด อยู่ในลำดับที่ ๑๓ ของประเทศ และมากที่สุด ในเขตบริการสุขภาพที่ ๙ คือมีมูลฝอยสะสม ๗๖๐,๘๒๕ ตัน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๐ ของปริมาณสะสมในเขต ดังตารางที่ ๑ สาเหตุหนึ่งเนื่องจากจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ มีท้องถิ่นมากถึง ๓๓๓ แห่ง และมีประชากรมากอันดับ ๒ ของประเทศ

ตารางที่ ๑ การจัดลำดับจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหาการจัดการมูลฝอยและจังหวัดที่มีวิกฤตปัญหามูลฝอยสะสม

จังหวัด	ลำดับจังหวัดที่มีปัญหาการจัดการมูลฝอย	ลำดับจังหวัดที่มีปัญหามูลฝอยสะสม	ปริมาณมูลฝอยสะสม(ตัน)	ร้อยละมูลฝอยสะสม
นครราชสีมา	๓๓	๑๓	๗๖๐,๘๒๕	๗๗.๐๐
บุรีรัมย์	๑๙	๒๘	๑๒๔,๗๓๖	๑๒.๖๒
สุรินทร์	๔๕	๔๒	๗๒,๔๕๒	๗.๓๓
ชัยภูมิ	๔๐	๕๑	๓๐,๑๐๑	๓.๐๕
เขตบริการสุขภาพที่ ๙	-	-	๙๘๘,๑๑๕	๑๐๐.๐๐
ประเทศ	-	-	๑๙,๙๔๑,๐๐๐	

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๖

ศูนย์อนามัยที่ 5 นครราชสีมา Regional Health Promotion Center 5, Nakhon Ratchasima

๑.๒ การเก็บขนและกำจัดมูลฝอยจำแนกตามจำนวน อปท.

การเก็บขนและกำจัดมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ภาพรวมเขตบริการสุขภาพที่ ๕ มี อปท. ทั้งหมด ๘๖๐ แห่ง ให้บริการเก็บขนมูลฝอยจำนวน ๓๐๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๗ แยกเป็นจังหวัดนครราชสีมา มีจำนวน อปท. ทั้งหมด ๓๓๓ แห่ง มี อปท. ที่ให้บริการเก็บขนรวม ๑๓๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘๔ ในจำนวนนี้มีการกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการจำนวน ๓๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๑ และกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๑๐๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๒๓ จังหวัดบุรีรัมย์มีจำนวน อปท. ทั้งหมด ๒๐๘ แห่ง มี อปท. ที่ให้บริการเก็บขนรวม ๕๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๐ ในจำนวนนี้มีการกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการจำนวน ๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๗ และกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๕๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๔ จังหวัดสุรินทร์มีจำนวน อปท. ทั้งหมด ๑๗๒ แห่ง มีอปท. ที่ให้บริการเก็บขนรวม ๒๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๘๗ ในจำนวนนี้มีการกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการจำนวนเพียง ๑ แห่ง และกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๒๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๘ และจังหวัดชัยภูมิ มีจำนวน อปท. ทั้งหมด ๑๔๒ แห่ง มี อปท. ที่ให้บริการเก็บขนรวม ๘๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๘ ในจำนวนนี้มีการกำจัดถูกต้องตามหลักวิชาการจำนวน ๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘.๖๓ และกำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๘๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๓๗

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเทศบาลกับองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้บริการเก็บขนมูลฝอยใกล้เคียงกันคือประมาณร้อยละ ๑๗.๒๑ และร้อยละ ๑๘.๒๖ ตามลำดับ ด้านการกำจัดมูลฝอยพบว่าเทศบาลมีการกำจัดมูลฝอยถูกต้องตามหลักวิชาการมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเทศบาลมีการกำจัดมูลฝอยถูกต้องตามหลักวิชาการคิดเป็นร้อยละ ๓.๙๕ ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลมีการกำจัดมูลฝอยถูกต้องร้อยละ ๒.๒๑ ดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ การเก็บขนและการกำจัดมูลฝอยจำแนกตามจำนวน อปท. แยกรายจังหวัดในเขตบริการสุขภาพที่ ๕

จังหวัด	จำนวน อปท. ทั้งหมด		อปท. ที่มีการเก็บขน				อปท. ที่มีการกำจัดถูกต้อง				พื้นที่เสี่ยง ไฟไหม้ (แห่ง)
	เทศบาล (แห่ง)	อบต. (แห่ง)	เทศบาล		อบต.		เทศบาล		อบต.		
			แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	
นครราชสีมา	๘๙	๒๔๔	๖๗	๒๐.๑๒	๖๙	๒๐.๗๒	๒๓	๖.๙๑	๑๑	๓.๓๐	๙
บุรีรัมย์	๖๓	๑๔๕	๓๕	๑๖.๘๓	๒๒	๑๐.๕๘	๖	๒.๘๘	๑	๐.๔๘	-
สุรินทร์	๒๖	๑๔๖	๑๗	๙.๘๘	๖	๓.๔๙	๑	๐.๕๘	-	-	๕
ชัยภูมิ	๓๔	๑๑๓	๒๙	๑๙.๗๓	๖๐	๔๐.๘๒	๔	๒.๗๒	๗	๔.๗๖	-
เขต	๒๑๒	๖๔๘	๑๔๘	๑๗.๒๑	๑๕๗	๑๘.๒๖	๓๔	๓.๙๕	๑๙	๒.๒๑	๑๔

ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๑, ๒๕๕๗

๑.๓ การเก็บขนมูลฝอยจำแนกตามปริมาณมูลฝอย

การเก็บขนมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าภาพรวมเขตบริการสุขภาพที่ ๕ มีปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด ๖,๓๐๗ ตัน/วัน มีการเก็บขนได้ประมาณ ๒,๐๗๒ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๕ ทั้งนี้จังหวัดที่มีการเก็บขนได้มากที่สุดคือ จังหวัดชัยภูมิ มีการเก็บขนได้ประมาณ ๔๑๗ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕๐ จากปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด รองลงมาคือ จังหวัดนครราชสีมา มีการเก็บขนได้ประมาณ ๑,๑๑๓ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๔ จังหวัดบุรีรัมย์ มีการเก็บขนได้ประมาณ ๘๒๖ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๐๕ และจังหวัดสุรินทร์ มีการเก็บขนได้น้อยที่สุดประมาณ ๑๑๖ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๘.๙๐ ดังแสดงในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ปริมาณและร้อยละมูลฝอยที่ได้รับการเก็บขน แยกรายจังหวัด

จังหวัด	ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด (ตัน/วัน)	ปริมาณมูลฝอยที่มีการเก็บขน	
		ปริมาณ (ตัน/วัน)	ร้อยละ
นครราชสีมา	๒,๖๙๒	๑,๑๑๓	๔๑.๓๔
บุรีรัมย์	๑,๕๗๕	๔๒๖	๒๗.๐๕
สุรินทร์	๑,๓๐๓	๑๑๖	๘.๙๐
ชัยภูมิ	๗๓๗	๔๑๗	๕๖.๕๐
เขต	๖,๓๐๗	๒,๐๗๒	๓๒.๘๕

ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๑ ,๒๕๕๗

๑.๕ การกำจัดและการใช้ประโยชน์จากมูลฝอยจำแนกตามปริมาณมูลฝอย

การกำจัดและการใช้ประโยชน์จากมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา มีมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ ๔๕๙ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๔ มีการใช้ประโยชน์จากมูลฝอย ๒๘๐ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๔๐ และมีมูลฝอยที่ไม่กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการประมาณ ๑,๙๕๔ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๖ ของมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด/วัน จังหวัดบุรีรัมย์มีมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ ๘๗ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๖ มีการใช้ประโยชน์จากมูลฝอย ๓๔ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๑ และมีมูลฝอยที่ไม่กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ ๑,๕๖๐ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๔ ของมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด/วัน จังหวัดสุรินทร์มีมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ ๘๕ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๖.๕๐ มีการใช้ประโยชน์จากมูลฝอย ๕๖ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๒ และมีมูลฝอยที่ไม่กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ ๑,๑๘๙ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๙๔ ของมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด/วัน และจังหวัดชัยภูมิมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ ๑๐๑ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๑ มีการใช้ประโยชน์จากมูลฝอย ๓ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ และมีมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประมาณ ๖๓๗ ตัน/วัน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๙๑ ของมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด/วัน

เมื่อพิจารณาร่วมกันระหว่างปริมาณมูลฝอยที่ได้รับการกำจัดที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและปริมาณที่มีการใช้ประโยชน์พบว่า จังหวัดนครราชสีมาปริมาณรวมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๔ รองลงมาคือจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ และจังหวัดชัยภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๗ ๑๐.๘๒ ๙.๘๖ ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ ๔

ศูนย์อนามัยที่ 5 นครราชสีมา Regional Health Promotion Center 5, Nakhon Ratchasima

ตารางที่ ๔ การกำจัดมูลฝอยจำแนกตามปริมาณการเกิดมูลฝอยต่อวันในเขตบริการสุขภาพที่ ๕

จังหวัด	ปริมาณที่เกิดขึ้นทั้งหมด (ตัน/วัน)	การกำจัดที่ถูกหลักวิชาการ		การใช้ประโยชน์		การกำจัดที่ไม่ถูกหลักวิชาการ	
		ปริมาณ (ตัน/วัน)	ร้อยละ	ปริมาณ (ตัน/วัน)	ร้อยละ	ปริมาณ (ตัน/วัน)	ร้อยละ
นครราชสีมา	๒,๖๙๒	๔๕๙	๑๗.๐๔	๒๘๐	๑๐.๔๐	๑,๙๕๔	๘๒.๕๖
บุรีรัมย์	๑,๕๗๕	๘๗	๕.๕๖	๙๔	๖.๐๑	๑,๒๖๐	๘๖.๓๔
สุรินทร์	๑,๓๐๓	๘๕	๖.๕๐	๕๖	๔.๓๒	๑,๑๘๙	๙๑.๙๔
ชัยภูมิ	๗๓๗	๑๐๑	๙.๕๔	๓	๐.๓๒	๖๓๓	๘๖.๓๑
เขต	๖,๓๐๗	๗๓๒	๑๑.๖๑	๔๓๓	๖.๘๗	๕,๐๔๐	๗๙.๙๑

ที่มา: สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๐ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๑, ๒๕๕๗

๑.๕ ระยะห่างจากชุมชนและระยะห่างจากแหล่งน้ำของสถานที่กำจัดมูลฝอยหรือบ่อขยะ

จากการสุ่มสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ อปท. ที่เข้ารับการอบรมงานอนามัยสิ่งแวดล้อมปี๒๕๕๗ที่จัดโดยศูนย์อนามัยที่ ๕ เรื่องความเสี่ยงของบ่อขยะหรือพื้นที่กำจัดมูลฝอย เขตบริการสุขภาพที่ ๕ จำนวน ๒๕ แห่ง พบว่าส่วนมากตั้งอยู่ในสภาพพื้นที่ที่มีความเสี่ยงน้อย กล่าวคือ สถานที่กำจัดมูลฝอยหรือบ่อขยะ อยู่ห่างจากชุมชนไม่เกิน ๑ กิโลเมตร มีจำนวนเพียง ๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖ อยู่ห่างชุมชนเกิน ๑ กิโลเมตร จำนวน ๒๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๔ อยู่ห่างจากแหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติและแหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่เกิน ๓๐๐ เมตร จำนวน ๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘ และอยู่ห่างจากแหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติและแหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้นเกิน ๓๐๐ เมตร จำนวน ๒๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๒ โดยส่วนมากจะระบุว่า ไม่มีแหล่งน้ำอยู่ใกล้สถานที่กำจัดมูลฝอย ดังแสดงในตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ แสดงสถานที่กำจัดมูลฝอยหรือบ่อขยะที่มีความเสี่ยงโดยกำหนดระยะห่างจากชุมชนและระยะห่างจากแหล่งน้ำ

จังหวัด	ชื่อท้องถิ่น	ระยะห่างจากชุมชนหลัก* (ก.ม.)	ระยะห่างจากแหล่งน้ำ** (ก.ม.)
นครราชสีมา	ทม.เมืองปัก	๐.๕	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.พิมาย	๐.๗	๐.๑
	ทต.ด่านขุนทด	๐.๕	๐.๑
	ทต.ประทาย	๕.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.โชคชัย	๒.๐	๑.๐
	ทต.พระทองคำ	๕.๐	๓.๐
	ทต.หมูสี	๐.๑(ปิดบ่อ)	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.แะเซ	๕.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.ศาลเจ้าพ่อ	๑๐.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	อบต.มะเกลือใหม่	๕.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ

ตารางที่ ๕ แสดงสถานที่กำจัดมูลฝอยหรือบ่อขยะที่มีความเสี่ยงโดยกำหนดระยะห่างจากชุมชนและระยะห่างจากแหล่งน้ำ (ต่อ)

จังหวัด	ชื่อท้องถิ่น	ระยะห่างจากชุมชนหลัก* (ก.ม.)	ระยะห่างจากแหล่งน้ำ** (ก.ม.)
บุรีรัมย์	ทต.นางรอง	๕.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.ลำปลายมาศ	๓.๐	๒.๐
	ทต.พุทไธสง	๕.๐	๑๐.๐
	ทต.ปะคำ	๓.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.นาโพธิ์	๑.๐	๑.๐
	ทต.บ้านใหม่ไชยพจน์	๒.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.โนนสุวรรณ	๒.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
สุรินทร์	ทต.สังขะ	๒.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.อุดมธรรม	๐.๕	๐.๕
	ทต.กาบเชิง	๑๐.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
ชัยภูมิ	ทต.ชัยภูมิ	๗.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.คอนสาร	๔.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.ตลาดแร้ง	๕.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	ทต.หลวงศิริ	๒.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ
	อบต.เจ้าทอง	๓.๐	ไม่มีแหล่งน้ำ

หมายเหตุ * ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

** เกณฑ์มาตรฐานกำหนดให้อยู่ห่างจากแหล่งน้ำผิวดินไม่น้อยกว่า ๓๐๐ เมตร

๒. ข้อเสนอแนะและมาตรการแก้ไขปัญหา

๒.๑ หน่วยงานส่วนกลาง ระดับกรมและ ภาค/ศูนย์เขต

๑) ขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงสาธารณสุข ในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการมูลฝอยให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและแผนที่วางไว้

๒) ปรับปรุงกฎหมายที่ควบคุมด้านการจัดการมูลฝอยให้มีความครอบคลุมและสามารถปฏิบัติได้จริง

๓) ร่วมผลักดันให้ อปท. ดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาศักยภาพของ อปท. เช่น การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการจัดการมูลฝอยจากแหล่งเกิด เช่น ลดปริมาณการเกิดมูลฝอย การคัดแยกมูลฝอย การนำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ภายในครัวเรือน การนำวิถีเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

๔) ส่งเสริมอปท. ในการจัดการมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและการกระตุ้นให้ท้องถิ่น เข้าร่วมระบบคุณภาพบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมูลฝอย (EHA)

๒.๒ หน่วยงานระดับจังหวัด ได้แก่ ทสจ. สสจ.

- ๑) ขับเคลื่อนการจัดการปัญหาของจังหวัด โดยผ่านกลไกคณะอนุกรรมการสาธารณสุขจังหวัด
- ๒) เป็นศูนย์กลางการประสานงานด้านการแก้ไขปัญหามูลฝอยของจังหวัด เพื่อเชื่อมระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและ อปท. อื่นๆ
- ๓) มีฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยของจังหวัด เพื่อใช้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในการจัดการมูลฝอยของจังหวัด
- ๔) สนับสนุนองค์ความรู้ในด้านการจัดการมูลฝอยจากแหล่งเกิด เช่น ลดปริมาณการเกิดมูลฝอย การคัดแยกมูลฝอย การนำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ภายในครัวเรือน การนำวิธีเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น
- ๕) ส่งเสริม อปท. ในการจัดการมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและการกระตุ้นให้ท้องถิ่นเข้าร่วมระบบคุณภาพบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมูลฝอย (EHA)

๒.๓ หน่วยงานระดับท้องถิ่น

- ๑) ออกข้อกำหนดท้องถิ่น ตามพรบ.การสาธารณสุข๒๕๓๕ เพื่อควบคุมการจัดการมูลฝอยของท้องถิ่นตนเอง
- ๒) เข้าร่วมระบบคุณภาพบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมด้านการจัดการมูลฝอย (EHA4000)
- ๓) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งเกิดให้ได้มากที่สุด ทั้งการคัดแยก การใช้ประโยชน์จากมูลฝอย
- ๔) รณรงค์ให้ความรู้เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งเกิดกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง
- ๕) สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการคัดแยกมูลฝอย ณ แหล่งเกิด แก่ชุมชน
- ๖) มีการวางแผนจัดการมูลฝอยรวมของชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนทุกชั้นตอน
- ๗) บูรณาการกับหน่วยงานท้องถิ่นอื่นในการจัดการมูลฝอยในเขตพื้นที่ใกล้เคียง โดยอาจก่อตั้งในรูปแบบ “สหการ” หรือรูปแบบอื่น ตามมาตรา ๕๗ ตรี และมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

๒.๔ ประชาชน

- ๑) มีความรู้ ความตระหนักในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งเกิด ทั้งการลดการใช้วัสดุที่เป็นมูลฝอย การคัดแยกมูลฝอย การใช้ประโยชน์จากมูลฝอย การต่อ ยอดโดยการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้กับชีวิตประจำวัน
- ๒) มีส่วนร่วมกับ อปท. และหน่วยงานส่วนอื่นๆ ในการขับเคลื่อนการจัดการมูลฝอย ตั้งแต่การจัดทำแผนชุมชน การจัดการมูลฝอย ณ แหล่งเกิด จนกระทั่งการจัดการมูลฝอยที่ปลายทาง
- ๓) ร่วมตรวจสอบการดำเนินงานด้านมูลฝอยของ อปท. ให้มีความสอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางไว้